

Publicerad 8 sep 2007 12:57

"Mellan realitet och sagoland" i Högsby

Först kör jag om en exklusiv Bentley som vinglar fram på landsvägen. Strax efter glider en splitter ny Jaguar upp bredvid mig utanför gamla Sparbanken. Måste ha hänt något, tänker jag, sådana bilar såg man aldrig här förut.

TURISTER, SVARAR den vänliga kvinnan på Internationell förening, en av de medverkande i "Mellan realitet och sagoland", en utställning med samtidskonst som äger rum på olika platser i det småländska samhället Högsby.

För mig personligen var dessa trakter länge ett sagoland. Det var barndomsland. Där växte ostkakorna längs Gösjöns stränder, där låg Kina mitt i tallskogen och där stuvade farmor skärbönor till frukost. Det är inte bara farfars berättelser om ostkakorna som bleknat med åren, det har också orten gjort, som så många andra mindre orter. Längs huvudgatan har butik efter butik slagit igen och ligger öde.

Det är alltså lätt att måla upp kontraster mellan saga och realitet, om man vill. Astrid Lindgren, vidunderliga landskap och trollskogar mot flyktingförläggningar och sysselsättningsproblem. Jag säger det direkt: det bästa med utställningen (producerad av Kalmar konstmuseum) är att den inte gör det. Man slipper sedvanligt didaktiska projekt som tar död både på platsen och på konsten.

I STÄLLET FÅR gränsen mellan saga och realitet befinna sig i rörelse. Ibland underfundigt, som i Magnus Peterssons modell av en arketypisk modern stad, som installerad i en av de tomma butikerna hamnar i en stillsam dialog med orten. Ibland genom mer dokumentära anslag, som Kalle Brolins intervju med den fängslade Amir Heidari, som med humanitära argument i årtionden smugglade in flyktingar i Sverige.

Ett verk som enkelt visar att konst i dag handlar mer om vad det producerar än om hur det ser ut är Malin Lindmark Vrijmans och Marlene Lindmarks "Tower of Power". En enkel konstruktion där en pissoar kopplats ihop med några tomatplantor och placerats på en gräsplätt mitt i stan.

Här får man alltså både kissa i konstverket, något som inte ens Duchamp tillät, och se hur denna nödhandling omsätts till näring. Sedan kan man plocka sig en tomat och äta.

Steget mellan det ena och det andra blir komiskt kort, vissa saker blundar man gärna för. Här kopplas kroppsliga och offentliga tabun ihop med frågor om ekologi och vår plats i det mest vardagliga kretsloppet.

ALLA VERKEN lyckas självklart inte, till exempel blir Eriksson och Hellbergs fiktiva resebolag Lettish Airwish ett slag i luften. Men i stort är det märkvärdigt hur väl utställningen för mig till parallella platser och tillstånd på en gång.

Jag skrattar åt Karin Hesselbergs video "Hål # 11 framfört av curator", där man ser utställningens intendent Martin Schibli gräva ett djupt hål åt konstnären, som en två timmar lång performance. Ett exempel på hur en idémässigt enkel handling på ett emblematiskt sätt kondenserar frågor om värdeproduktion och makt. Hålet i sig -

KONST & FORM

Upphovsman: "Mellan realitet och sagoland"
Plats: Högsby

En rykande fågelholk av Anna Strid. Nedan bilder ur Karin Hesselbergs video "Hål # 11 framfört av curator".

denna talande tomhet - kan beskådas i ett helt vanligt villaområde.

Och man har vågat inkludera konceptuellt krävande arbeten. Som Alessandra Di Pisas bok, där hon har saxat intervjufrågor från olika internationella konstpublikationer och vill peka på hur en intervju snarast måste ses som del av en större kulturell berättelse än som "autentisk information".

DET ÄR ELEGANT: saga, politik, social realitet och föreställningar lyfts fram i ljuset, omvandlas i en långsam process till en bild av tiden och samtiden som följer med mig också när jag lämnar Högsby. Gud vet när jag återvänder.

Milou Allerholm, konst@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.